

درنگی در اندیشه های دکتر صمداف ، رئیس محبوس حزب اسلام جمهوری آذربایجان (1)

در گذشته این منطقه با داشتن مراکز متعدد فرهنگی و مدارس علمیه و پرورش علمای دینی سرشناسی همچون آیت الله بادکوبه ای ، سابقه درخشانی در شیعه گری داشته است

g/arannews

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان

اشاره :

دکتر موسم صمداف رهبر محبوس حزب اسلامی جمهوری آذربایجان که امروزه عموم مردم به ویژه دینداران جمهوری آذربایجان از وی به عنوان قهرمان دینی این کشور یاد می کنند ، قریب دو سال است به دلیل سخنرانی انتقاد آمیزش در زندان به سر می برد و آزادی اش به آرزویی برای فعالان اسلامی آذربایجان تبدیل شده است . روحانی معروف آذری « حاج طالع باقراف » که پس از تحمل 18 ماه حبس اعتقادی به تازگی از زندان آزاد شده است ، در مصاحبه ای با سایت آذری مدیا فرم یکی از مهمترین آرزوهایش را آزادی دکتر صمداف و سایر زندانیان اعتقادی عنوان نموده است . دکتر موسم صمداف، چندی قبل از سخنرانی انتقاد آمیز خود در تاریخ 12 دی ماه 1389 مصاحبه مفصلی را با ماهنامه اخبار شیعیان انجام داده که این مصاحبه در شماره 63 (بهمن ماه 9) این نشریه به چاپ رسیده است . در اینجابه منظور آشنایی با اندیشه های این فعال شیعی مصاحبه فوق منتشر می گردد. نظر به طولانی بودن این مصاحبه طی چند بخش به بازخوانی آن می پردازیم.

بخش اول)

لطفا در خصوص وضعیت شیعیان آذربایجان کمی توضیح بفرمایید.

در ابتدا از تلاش های شما در مطالعه و انعکاس وضعیت شیعیان جهان و به خصوص از انتشار کتاب «شیعیان جمهوری آذربایجان» تشکر می کنم.

همین طور که مطلع هستید اکثریت مردم آذربایجان، یعنی حدود 75 الی 80 درصد شیعه هستند. در گذشته این منطقه با داشتن مراکز متعدد فرهنگی و مدارس علمیه و پرورش علمای دینی سرشناسی همچون آیت الله بادکوبه ای سابقه درخشانی در شیعه گری داشته است. در دوران 70 ساله سلطه کمونیستها و شوروی بر این کشور اسلامی، حدود سه هزار تن از علمای شیعه به شیوه های گوناگون توسط کمونیست ها کشته شدند و اگر چه اکثریت مردم همچنان شیعه بودند، ولی این فشارها و فقدان علمای دینی، عامل مهمی در ضعف فکری و مذهبی شیعیان آذربایجان شد. شاید بتوان گفت، عامل مهمی که توانست روح دینداری و اعتقاد به تشیع را در طی دوران سلطه کمونیسم بر این مردم زنده نگاه دارد، تعصب و ارادت به اهل بیت (ع)، آن هم به واسطه عزاداری به حضرت سیدالشهدا(ع) بوده است. الحمدلله با فرو پاشی شوروی فرصت جدیدی برای دینداری مهیا کرد. طی دوران پس از فروپاشی، صدها تن از جوانان آذری در حوزه های علمیه ایران و عراق، به ویژه حوزه علمیه قم به تحصیل معارف اهل بیت (ع) پرداختند که طبیعتا این افراد نقش مؤثری در ارتقای اعتقادات دینی مردم آذربایجان ایفا می کنند. اگر چه هم در دوران سلطه کمونیسم و هم سال های اخیر، عده ای برای دین زدایی تلاش گسترده ای می کنند، اما اعتقاد و تعصب این منطقه به خاندان پاک نبی مکرم اسلام، همچنان مهمترین عامل در حفظ مکتب تشیع است. این اعتقاد و علاقه تا حدی بوده که مثلا در دوران شوروی، کمونیست ها متوجه شدند که حتی اگر مردم در ظاهر نیز بی دین جلوه کنند، اما در باطن علاقه زاید الوصفی به اهل بیت (ع) دارند و لذا تصمیم گرفتند با تأسیس مدارس جدید و حتی در دو سال آخر با برپایی دروس معنوی مکتب اهل تسنن (ع)، به ترویج مذهب حنفی پرداخته تا بتوانند روح شیعه گری را در این مردم از بین ببرند که الحمدلله موفق نشدند. شاید آن هم این است که علی رغم تمامی اقدامات دین ستیزانه، همچنان مردم به اهل بیت (ع) عشق می ورزند و گرایش جوانان به برپایی شعایر دینی بیش از گذشته شده که شما می توانید در نمازهای جمعه و سایر مراسم دینی مشاهده کنید. دین ستیزان باور نمی کردند که آن همه تلاش وهزینه های هنگفت آنان برای ترویج سکولاریسم و مذهب حنفی و حتی تبلیغ وهابیت، نتواند مردم را از ارادت به خاندان پیامبر (ص) بازدارد.

ادامه مصاحبه متعاقبا منتشر می گردد.